



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 343/2025-14

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho a sudcov Petra Molnára a Petra Straku (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľov [REDACTED]

[REDACTED] a [REDACTED]

[REDACTED], zastúpených PARA advokáti, s.r.o., Gagarinova 10A, Bratislava, proti postupu Špecializovaného trestného súdu sp. zn. 4T/5/2024 a jeho opatreniu z 25. marca 2025, ako aj proti postupu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Tost/13/2025 a jeho uzneseniu z 2. apríla 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľov a skutkový stav veci

1. Sťažovatelia sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 9. mája 2025 domáhajú vyslovenia porušenia svojho základného práva na prezumpciu nevinu podľa čl. 50 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), čl. 6 ods. 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a čl. 48 ods. 1 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“), porušenia základného práva na účinný opravný prostriedok podľa čl. 47 charty a čl. 13 dohovoru postupom a opatrením Špecializovaného trestného súdu (ďalej len „ŠTS“) uvedeným v záhlaví tohto uznesenia, ako aj postupom a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) uvedeným v záhlaví tohto uznesenia. Sťažovatelia žiadajú napadnuté uznesenie najvyššieho súdu zrušiť a vrátiť vec najvyššiemu súdu na opätovné konanie. Zároveň žiadajú primerané finančné zadosťučinenie 7 800 eur pre každého sťažovateľa, ktoré má uhradiť ŠTS a najvyšší súd spoločne a nerozdielne. Napokon žiadajú od ŠTS a najvyššieho súdu spoločne a nerozdielne náhradu trov konania pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti a príloh vyplýva, že sťažovatelia boli právoplatne odsúdení v konaní sp. zn. BB-4T/36/2018 rozsudkom ŠTS z 25. septembra 2020, ako aj naň nadväzujúcim uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 3To/3/2021 zo 7. júla 2021.
3. Európsky súd pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) v rozsudku Krátky proti Slovenskej republike č. 35025/20 z 15. februára 2024 konštatoval porušenie práva [REDAKOVANÉ] na prezumpciu nevinoty podľa čl. 6 ods. 2 dohovoru.
4. V dôsledku dovolania podaného v prospech sťažovateľov boli uvedené rozhodnutia na verejnom zasadnutí rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 1 TdoV/7/2023 z 28. februára 2024 zrušené a o vine sťažovateľov sa koná opätovne na ŠTS v konaní pod sp. zn. 4T/5/2024, kde je sťažovateľ [REDAKOVANÉ] obžalovaný z obzvlášť závažného zločinu úkladnej vraždy v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Trestného zákona k § 144 ods. 1 a 2 písm. c) a e) a ods. 3 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. c) Trestného zákona, § 140 písm. b) Trestného zákona a na § 141 písm. a) Trestného zákona a obzvlášť závažný zločin krádeže podľa § 212 ods. 1 a 3 písm. c) a ods. 5 písm. b), Trestného zákona v znení účinnom do 30. apríla 2015 s poukazom na § 140 písm. c) Trestného zákona a na § 141 písm. a) Trestného zákona. [REDAKOVANÉ] je obžalovaný z obzvlášť závažného zločinu úkladnej vraždy v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Trestného zákona k § 144 ods. 1 a 2 písm. c) a e) a ods. 3 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. c) Trestného zákona, § 140 písm. b) Trestného zákona a na § 141 písm. a) Trestného zákona.
5. Sťažovatelia boli vzatí do väzby uznesením sp. zn. 1TdoV/7/2023 z 28. februára 2024 podľa § 380 ods. 2 Trestného poriadku z dôvodu § 71 ods. 1 písm. a) a c) Trestného poriadku, kedy im začala doba väzby plynúť od 11.40 h.
6. Vec bola pridelená náhodným výberom senátu 4T ŠTS, ktorému predsedala JUDr. Ružena Sabová. Sťažovatelia hneď na prvom hlavnom pojednávaní 15. apríla 2024 podali do zápisnice o hlavnom pojednávaní námietku zaujatosti zahŕňajúcu námietku zásahu do ich práva na zákonného sudcu v dôsledku porušenia práva na zachovanie princípu prezumpcie nevinoty proti predsedníčke senátu JUDr. Ružene Sabovej podľa § 31 ods. 1 a 5 Trestného poriadku, ako aj čl. 4 ods. 1 a 2 smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/343 a posilnení určitých aspektov prezumpcie nevinoty a práva byť prítomný na konaní pred súdom v trestnom konaní (ďalej len „smernica 2016/343/EU“) v spojení s čl. 48 ods. 1 charty.
7. Uznesením senátu 4T ŠTS sp. zn. 4T/5/2024 z 15. apríla 2024 bolo podľa § 32 ods. 3 a § 31 ods. 1 Trestného poriadku rozhodnuté, že predsedníčka JUDr. Ružena Sabová nie je vylúčená z vykonávania úkonov v danom konaní. Proti tomuto rozhodnutiu podali sťažovatelia priamo do zápisnice 15. apríla 2024 sťažnosť (odôvodnenú 16. apríla 2024).
8. Najvyšší súd uznesením sp. zn. 1Tost/17/2024 z 24. apríla 2024 podľa § 194 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku zrušil uznesenie ŠTS z 15. apríla 2024. Zároveň bola v zmysle § 32 ods. 2 písm. c) Trestného poriadku predsedníčka JUDr. Ružena Sabová vylúčená z vykonávania úkonov v danom trestnom konaní ŠTS z dôvodu § 31 ods. 1 Trestného poriadku.
9. Dňa 25. marca 2025 podali sťažovatelia do zápisnice na pojednávaní sťažnosť proti celému senátu 4T ŠTS pre nekonanie o ich námietkach zaujatosti, ako aj pre nekonanie o námietke podľa čl. 4 ods. 2 smernice 2016/343/EU.

II. Argumentácia sťažovateľov

10. Argumentácia sťažovateľov spočíva v tvrdení, že po vylúčení sudkyne JUDr. Ruženy Sabovej uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 1Tost/17/2024 z 24. apríla 2024 bol v senáte 4T vymenený len predseda, ktorým sa stal JUDr. Jozef Pikna, ktorý bol pôvodne členom. Ďalšími členmi sa stali JUDr. Marek Filo a JUDr. Milan Cisarík. ŠTS tak podľa sťažovateľov nepostupoval podľa § 51 ods. 4 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“), ale v zmysle § 51 ods. 6 zákona o súdoch.

11. Dňa 14. marca 2025 v písomnom podaní označenom ako „*námietka zaujatosti voči senátu 4T ŠTS podľa § 31 ods. 1 Trestného poriadku*“ sťažovatelia svoju námietku zaujatosti odôvodnili zásahom do ich práva na prezumpciu neviny, a to postupom predsedu senátu 4T ŠTS, ktorý na začiatku hlavného pojednávania 14. marca 2025 vyzval prokurátora, aby predniesol obžalobu, v rámci ktorej však prokurátor prejedlikoval vinu sťažovateľov, čím malo dôjsť k porušeniu povinností čl. 48 ods. 2 charty v spojení s čl. 4 ods. 2 smernice 2016/343/EU.

12. V druhom písomnom podaní zo 14. marca 2025 označenom ako „*námietka zaujatosti podľa § 31 ods. 1 Trestného poriadku*“ sťažovatelia námietku zaujatosti odôvodnili tým, že počas hlavného pojednávania 14. marca 2025 boli opakovane predvádzaní pred ŠTS a umiestnení v súdnej sieni spútaní v tzv. „*medved'ovi*“ a vždy, keď rečnili, boli nútení sa postaviť, čím im mali putá na nohách spôsobovať krvácajúce zranenia. Tak mal predseda senátu 4T ŠTS prejaviť svoju náklonnosť k protistrane a zaujatosť voči sťažovateľom, čím mal byť nerešpektovaný čl. 5 ods. 1 smernice 343/2016/EU v spojení s chartou a čl. 16 ods. 2 ústavy a čl. 3 dohovoru.

13. Podaním zo 14. marca 2025 adresovaným ŠTS sťažovatelia podali námietku zaujatosti proti celému senátu 4T ŠTS pre jeho pomer k veci, sťažovateľom, ako aj proti zásahu do ich práva na prezumpciu neviny podľa čl. 48 ods. 1 charty a čl. 4 ods. 2 smernice 2016/343/EU.

14. Dôvodom bol postup predsedu senátu 4T JUDr. Jozefa Piknu, ktorý na hlavnom pojednávaní 14. marca 2025 vyzval prokurátora, aby predniesol obžalobu č. k. VII/1 Gv 45/19/1000-92 z 21. decembra 2023. Prokurátor za prítomnosti verejnosti a mienkotvorných médií prečítal skutkovú vetu obžaloby, v ktorej podľa tvrdenia sťažovateľov prejedlikoval ich vinu, vychádzajúc z rozsudku ŠTS z 25. septembra 2020 a naň nadväzujúceho uznesenia najvyššieho súdu zo 7. júla 2021, ktoré označil za právoplatné. Tie však boli v dovolacom konaní 28. februára 2024 zrušené. K zásahu do prezumpcie neviny malo dôjsť porušením povinností obsiahnutých v čl. 48 ods. 2 charty v spojení s čl. 4 ods. 2 smernice 2016/343/EU, keďže napriek povinnosti vnútroštátnych orgánov členských štátov zabezpečiť opatrenia pre prípad porušenia povinnosti podľa čl. 4 ods. 1 smernice 2016/343/EU predseda senátu 4T ŠTS neupozornil prítomnú verejnosť a médiá, že uvedený rozsudok ŠTS a uznesenie najvyššieho súdu už boli zrušené a toho času sa na sťažovateľov hľadí ako na nevinných a o ich vine či nevine sa rozhodne až po vykonaní všetkých navrhovaných dôkazov. Právny zástupca sťažovateľov požiadal senát 4T, aby neodkladne urobil opatrenie podľa čl. 4 ods. 1 smernice 2016/343/EU, no bezúspešne. Dňa 25. marca 2025 predseda senátu 4T ŠTS JUDr. Jozef Pikna oboznámil sťažovateľov, že o ich námietke sa nekoná v zmysle § 32 ods. 6 Trestného poriadku, pretože:

- ide o riadny procesný postup súdu podľa Trestného poriadku a nejde o dôvody v zmysle § 31 Trestného poriadku,
- sťažovatelia majú k dispozícii vhodné opatrenia v zmysle čl. 4 ods. 2 smernice 2016/343/EU, a to podľa § 253 ods. 10, § 256 ods. 1, § 271 ods. 1 a § 273 ods. 2 Trestného poriadku,
- podľa príslušných ustanovení Trestného poriadku ŠTS po prednesení obžaloby k nej nezaujíma svoje stanovisko, ale podľa § 256 ods. 1 Trestného poriadku vyzve obhajcu sťažovateľov, aby zaujal k obžalobe stanovisko, čo aj urobil.

15. Obhajca sťažovateľov priamo do zápisnice podal sťažnosť pre nečinnosť podľa § 55 ods. 3 Trestného poriadku pre nekonanie o námietke zaujatosti a nekonanie o námietke podľa čl. 4 ods. 2 smernice 2016/343/EU.

16. Senát 3 Tost najvyššieho súdu zložený z predsedníčky JUDr. Jany Kostolanskej a členov JUDr. Petra Kaňu a JUDr. Jozefa Šutku vo veci sp. zn. 3Tost/13/2025 uznesením z 2. apríla 2025 zamietol sťažnosť pre nečinnosť, stotožniac sa s argumentáciou predsedu senátu 4T ŠTS v zmysle § 55 ods. 5 písm. a) Trestného poriadku.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

17. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie základného práva na prezumpciu neviny podľa čl. 50 ods. 2 ústavy, čl. 6 ods. 2 dohovoru a čl. 48 ods. 1 charty, porušenie základného práva na účinný opravný prostriedok podľa čl. 47 charty a čl. 13 dohovoru napadnutým postupom a opatrením ŠTS, ako aj napadnutým postupom a uznesením najvyššieho súdu.

III.1. K namietanému postupu a opatreniu ŠTS:

18. Sťažovatelia disponovali v zmysle § 83 ods. 1 Trestného poriadku opravným prostriedkom (sťažnosťou), ktorú aj využili. Poskytnutie ochrany v prípade potenciálneho porušenia dotknutých práv v danom prípade spadalo do právomoci inštančne nadriadeného súdu, teda najvyššieho súdu ako súdu sťažnostného, čo vylučuje právomoc ústavného súdu.

19. Z princípu subsidiarity vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd pri uplatňovaní svojej právomoci vychádza zo zásady, že ústava ukladá všeobecným súdom chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť, a preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a uplatní sa až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. IV. ÚS 236/07). Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany svojich základných práv alebo slobôd môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným (všeobecným) súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 115/07, IV. ÚS 373/2014, II. ÚS 723/2015).

20. Ústavný súd vzhľadom na uvedené zistil, že existuje dôvod podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a ústavnú sťažnosť v časti

smerujúcej proti napadnutému postupu a opatreniu ŠTS odmietol pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

III.2. K namietanému postupu a uzneseniu najvyššieho súdu:

21. K námietke sťažovateľov, že predseda senátu 4T ŠTS umožnil prokurátorovi, aby prečítal obžalobu z roku 2023, keď boli ešte rozsudok ŠTS a uznesenie najvyššieho súdu o vine sťažovateľov právoplatné, a neupozornil verejnosť na to, že vo februári 2024 boli v dovolacom konaní najvyšším súdom zrušené a na sťažovateľov sa tak hľadá ako na nevinných, ústavný súd uvádza, že konajúci súd nie je povinný zaujímať stanovisko k obžalobe, ale je povinný v zmysle § 256 ods. 1 Trestného poriadku vyzvať obhajcu sťažovateľov, aby zaujal k obžalobe stanovisko, pričom túto povinnosť si predseda senátu 4T ŠTS splnil.

22. Pokiaľ majú podľa čl. 4 ods. 1 smernice 2016/343/EU vnútorné orgány a súdy členských štátov prijať opatrenia, aby sa zabezpečilo, že pokiaľ sa zákonne nepreukáže vina obžalovaného, tak osoba sa vo verejných vyhláseniach orgánov verejnej moci a súdnych rozhodnutiach okrem rozhodnutiach o vine nebude označovať za vinnú, ústavný súd podotýka, že tým nie sú dotknuté úkony prokuratúry, ktoré majú za cieľ dokázať vinu obžalovaného, ani predbežné rozhodnutie procesnej povahy, ktoré prijímajú justičné alebo iné príslušné orgány a sú založené na podozrení alebo usvedčujúcich dôkazoch.

23. V súvislosti s povinnosťou členských štátov zabezpečiť vhodné opatrenia podľa čl. 4 ods. 2 smernice 2016/343/EU pre prípad porušenia povinnosti stanovenej v odseku 1 neoznačovať podozrivú alebo obvinenú osobu za vinnú v súlade s touto smernicou ústavný súd uvádza, že tieto opatrenia nie je nutné zabezpečovať, pretože nedošlo k porušeniu odseku 1 zo strany ŠTS. Keďže úkony prokuratúry nie sú touto povinnosťou dotknuté a ich činnosť smeruje k preukázaniu viny, nevinu sťažovateľov musí mať možnosť obhajovať a tvrdiť ich obhajca, na čo mu má byť vytvorený priestor konajúcim súdom. Tento priestor mu poskytnutý bol a námietky sťažovateľov z dôvodu zásahu do prezumpcie nevinu, prípadne námietku zaujatosti voči senátu 4T ŠTS tak nemožno považovať za akceptovateľné.

24. V zmysle čl. 4 ods. 3 smernice 2016/343/EU povinnosť v odseku 1 nebráni orgánom verejnej moci v zverejňovaní informácií o trestnom konaní, ak je to potrebné pre vyšetrovanie trestného činu, prípadne je to vo verejnom záujme.

25. Ústavný súd uvádza, že predseda senátu ŠTS umožnil prokurátorovi predniesť obžalobu, čo je aj jeho povinnosť. Opatrením na odstránenie sťažovateľmi vnímaného zásahu zo strany prokurátora, nie ŠTS, bol priestor poskytnutý predsedom senátu ŠTS právnomu zástupcovi sťažovateľov, ktorý mohol verejnosť, resp. mienkotvorné médiá informovať o zrušení odsudzujúcich rozhodnutí a prezumpcii nevinu u sťažovateľov.

26. Ústavný súd sa nemôže stotožniť s názorom sťažovateľov vnímajúcich postup predsedu senátu ŠTS ako zásah do prezumpcie ich nevinu ako v tom čase obžalovaných osôb a zakladať na tom vylúčenie daného sudcu, ako aj neprečítanie tej časti obžaloby, ktorá má byť spôsobilá zasiahnuť do prezumpcie nevinu sťažovateľov.

27. Prokurátor uviedol, že prečítaná bola verzia obžaloby z decembra 2023, keď bol rozsudok ŠTS a naň nadväzujúce uznesenie najvyššieho súdu uvádzajúce vinu sťažovateľov ešte právoplatné.

Úpravu sťažovateľmi namietaných skutočností navrhne prokurátor v skutkovej vete záverečnej reči. Ústavný súd tu podotýka, že to bude ešte pred rozhodnutím ŠTS o vine sťažovateľov. Pokiaľ ide o námietku sťažovateľov, že je neprípustné, aby prokurátor v rámci obžaloby z úkladnej vraždy v štádiu pokusu v nebezpečnom zoskupení – zločineckej skupine nahradil opis skutkových okolností odkazom na rozsudok ŠTS a naň nadväzujúce uznesenie najvyššieho súdu, ktoré boli zrušené, ústavný súd opäť odkazuje na úmysel prokurátora upraviť skutkovú vetu.

28. Sťažovatelia sú presvedčení, že konali správne uplatnením námietky zaujatosti v zmysle § 31 ods. 1 Trestného poriadku a zásahu do ich práva na prezumpciu neviny. Následne napadli nečinnosť ŠTS prostredníctvom § 55 ods. 3 Trestného poriadku. V napadnutom uznesení najvyššieho súdu senát najvyššieho súdu v zhode s právnymi názormi predsedu senátu 4T ŠTS konštatoval, že k priet'ahom zo strany ŠTS nedošlo, pričom predseda ŠTS konal zákonne a správne.

29. V neposlednom rade sťažovatelia odkazujú na rozsudok ESLP vo veci Mucha proti Slovenskej republike (C-377/18 z 5. 9. 2019) a Krátky proti Slovenskej republike (C-709/18 z 28. 5. 2020), ktorých podstatou je síce zásah do prezumpcie neviny, ale v prípade spolupáchateľov „kajúcnikov“, kde sťažovateľ neuzavrel dohodu o vine a treste či vyhlásenie o vine, no bol označovaný ako spolupáchateľ skupinovej trestnej činnosti. Sťažnosti sa tak týkali iných typov zásahu do prezumpcie neviny, ktoré nemožno stotožniť s prípadom sťažovateľov.

30. Senát 4T ŠTS zaujal k podanej sťažnosti pre nečinnosť stanovisko z 26. marca 2025, kde k námietke zásahu do práva na zachovanie prezumpcie neviny uviedol, že podľa Trestného poriadku majú sťažovatelia k dispozícii vhodné opatrenia v zmysle čl. 4 ods. 2 smernice 343/2016/EU. Ide predovšetkým o:

- „§ 253 ods. 10 Trestného poriadku, v zmysle ktorého kto sa cíti byť opatrením predsedu senátu pri vedení hlavného pojednávania ukrátený, môže žiadať, aby rozhodol senát, proti ktorého rozhodnutiu sťažnosť nie je prípustná. Takú žiadosť aj rozhodnutie o nej treba zaznamenať v zápisnici.
- § 256 ods. 1 Trestného poriadku po vykonaní úkonov uvedených v § 255 predseda senátu vyzve prokurátora, aby predniesol obžalobu. Ak má obžalovaný obhajcu, po prednesení obžaloby ho predseda senátu vyzve, aby zaujal k obžalobe stanovisko.
- § 271 ods. 1 Trestného poriadku, podľa ktorého obžalovaného, poškodeného a zúčastnenej osoby sa treba po vykonaní každého dôkazu opýtať, či sa chcú k nemu vyjadriť, a vyjadrenie každého sa zapíše do zápisnice.
- § 273 ods. 2 Trestného poriadku spôsob vykonania dôkazu alebo oboznámenia s obsahom dôkazu môže byť namietnutý alebo doplnený stranou. Na rozhodovanie o námietke a návrhu na doplnenie vykonania dôkazu sa primerane použije ustanovenie § 263 ods. 6 Trestného poriadku.“

31. Ústavný súd zhŕňa, že v zmysle príslušných ustanovení Trestného poriadku súd po prednesení obžaloby nezaujíma ku nej svoje stanovisko, ale je povinný podľa § 256 ods. 1 Trestného poriadku vyzvať obhajcu obžalovaného, ak ho obžalovaný má, aby zaujal k obžalobe stanovisko, čo ŠTS aj urobil. Z toho vyplýva, že sťažovatelia namietajú nevykonanie už vykonaných úkonov (porovnaj napr. rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 3Tost/48/2024 z 13. februára 2025).

32. Vo svojom stanovisku z 26. marca 2025 sa predseda senátu 4T ŠTS stotožnil so záverom, že obhajca sťažovateľov predložil sťažnosť pre nečinnosť vo vzťahu k už vykonaným úkonom a je presvedčený, že o námietkach zaujatosti ŠTS konal spôsobom súladným s ustanovením § 32 ods. 6 Trestného poriadku. Samotnú skutočnosť, že sa obhajca sťažovateľov so spôsobom vybavenia námietky zaujatosti nestotožňuje, nie je možné podľa neho považovať za nečinnosť vo vzťahu k vzneseným námietkam zaujatosti.

33. Ústavný súd vo svojom zhrnutí uvádza, že ak ŠTS vyhodnotil vznesenú námietku zaujatosti tak, že na rozhodnutie o tejto otázke nie sú splnené zákonom predpokladané podmienky (§ 31 ods. 1 v spojení s § 32 ods. 6 Trestného poriadku) a s týmto svojím záverom sťažovateľov oboznámil, potom takýto postup nemožno považovať za nečinnosť súdu.

34. Najvyšší súd zdôraznil, že v rámci prieskumu sťažnosti pre nečinnosť sa nemôže zaoberať vecnou správnosťou procesného postupu ŠTS alebo správnosťou jeho rozhodnutia, ale môže preskúmať len prieťah v procesnom postupe (nekonanie/nečinnosť). Ak však na podklade tejto sťažnosti ŠTS vykonal úkon, ktorého sa sťažovatelia dožadovali, tak sťažnosti pre nečinnosť zo strany najvyššieho súdu nemožno vyhovieť len preto, že sťažovatelia so spôsobom rozhodnutia, alebo procesným postupom ŠTS nesúhlasia (resp. ten nekorešponduje s predstavami sťažovateľov) (pozri. uznesenie Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. R 123/2014 z 2. januára 2014). Z argumentácie sťažovateľov vyplýva, že ich námietka nespočíva v prieťahoch v nečinnosti súdu, ale v nesprávnom procesnom postupe ŠTS. Čiže nie je dôvod na nekonanie podľa § 32 ods. 6 Trestného poriadku, ale na rozhodnutie o námietke zaujatosti a dokonca konkrétnym spôsobom – vylúčením namietaného sudcu.

35. Ústavný súd však podotýka, že očakávanie sťažovateľov, že prostredníctvom sťažnosti pre nečinnosť sa im podarí dosiahnuť aj vecný prieskum postupu a rozhodnutia ŠTS, s ktorým nesúhlasia, je márne a možno sa ho domôcť až na základe riadneho opravného prostriedku voči rozhodnutiu ŠTS vo veci samej. Z toho jednoznačne vyplýva, že sťažnosť pre nečinnosť neslúži ako náhrada opravného prostriedku proti rozhodnutiam a procesným úkonom ŠTS, proti ktorým Trestný poriadok opravný prostriedok nepripúšťa.

36. Pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti ústavný súd dospel k záveru, že medzi napadnutým postupom a uznesením najvyššieho súdu a obsahom označených základných ľudských práv podľa ústavy, ako aj práv podľa charty a dohovoru neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie mohol reálne dospieť k záveru o ich porušení. Na základe uvedeného ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľov v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

37. Keďže ústavná sťažnosť sťažovateľov bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších návrhoch v nej uvedených stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. júna 2025

Luboš Szigeti
predseda senátu